

Slott og andre drømmer*

An abecedarius always alliterates
Blindly blunders, but blooms:
Comes crawling craftily, cantering crazily,
Daring, doubtless, dark dooms.

Alfabet 1	4
Alfabet 2	5
Arkiv	5
Banner, Fiona	6
Bennett, Claire-Louise	7
Bibliotek	7
Butler, Octavia E.	8
Carrington, Leonora	9
Dagbok – eller notater fra et ustadig liv	10
Etterskrift	12
Fragment	13
Fotnoter	13
Gathering	14
Ha-ha	15
Hvis vi kunne drømme om en scene: Typografi som narrativt verktøy	16
Isenesette	17
Juninatten	18
Konkret poesi	19
Levy, Deborah	20
Løgner	20
Løveid, Cecilie	20
Minnelitteratur	21
Muller, Cookie	22

Nå, nesten, nærme	23
Ord	24
Oversettelse 1	24
Papir	25
Questions	26
Rom	27
Revner	28
Script	29
Skam	30
Tegning	31
Teller bokstavene på tastaturet i håp om en forståelse: Auto- i design og skriving	32
Tsuba	34
Tokyo	35
Uavbrutt	36
Verden	37
Worms	38
Xerox	39
Yokohama	40
Zzz	41
Årene	42
Ærlighet	43
Øver	44

I møte med et arbeid, begynner jeg alltid med en struktur. En inngang i noe. Noe som kan hjelpe meg å stable noe på beina. Ofte ser jeg etter mennesker i litteraturen eller kunsten jeg kan jobbe rundt. Minner eller egne opplevelser. Jeg foretrekker å jobbe med design som noe som kan føre meg videre, til andre innganger. Som skriving. Eller det å tegne. Leser *Alfabet* av Inger Christensen.¹ *Alfabet* kom ut i 1981, og er komponert rundt to systemer: alfabetet og Fibonaccis tallrekke, den hvor hvert tall er summen av de to foregående – 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, og så videre. Christensen begynner der utvidelsen begynner, første dikt én verselinje på a (i sin helhet: «*abrikotræerne findes, abrikotræerne findes*»). Innen vi når j-diktet, teller Fibonacci 89 verselinjer (et hurtigvoksende omfang som gjør at Christensen må runde av sitt alfabet med bokstaven n).² Altså, systemet Christensen arbeider innenfor, faller fra hverandre, slik også verdenen hun beskriver i langdiktet gjør:

*kærligheden findes, kærligheden findes
så glemsomt din hånd puttet ind som en unge
i min, og døden umulig at huske,
[...], alt,
mistes forsvinder [...]*

For som alt, ender noe, en eller annen plass. Jeg går derfor inn i denne teksten, og bruker alfabetet som struktur og avgrensing for å bygge meg en verden rundt egen praksis. Håpefullt og drømmende. La oss se hvor det ender for meg.

¹ Christensen, 2020

² Moi Vindegg, 2022

I Johanna Druckers bok, *Inventing the Alphabet*, skriver hun: Den intellektuelle fantasien som var nødvendig for å skape et forhold mellom det muntlige språket og den skrevne er en av de dypeste oppnåelsen av menneskeheten.³

Historiefortelling har alltid fantes, gjennom tegninger eller muntlig tale – men gjennom alfabetets oppstandelse, var det nå mulighet for deling, uttrykk, følelser, tanker, på en helt annen måte. Vi har vokst gjennom språkets skriftlige vandring. Og vi fortsetter.

Arkiv

Minner og opplevelser; ofte vårt første møte med et arkiv. Gjennom å jobbe med design er det ofte vi vender oss til arkivet. Vi begynner i det små, en smal ting vi oppdager gjennom tilfeldigheter. Ofte begynner vi her, graver opp ting, leter og bygger det om, setter det sammen på nytt, i håp om at vi har funnet noe vi kan gi til verden. Sarah Ahmed skriver at et sitat er et feministisk minne, og foreslår at det er et slags delt arkiv, et tekstkollektiv, ubevisst, som tar form som sitering. ⁴ Et arkiv er derfor noe som deles–og noe å arbeide ut ifra.

³ Drucker, 2022

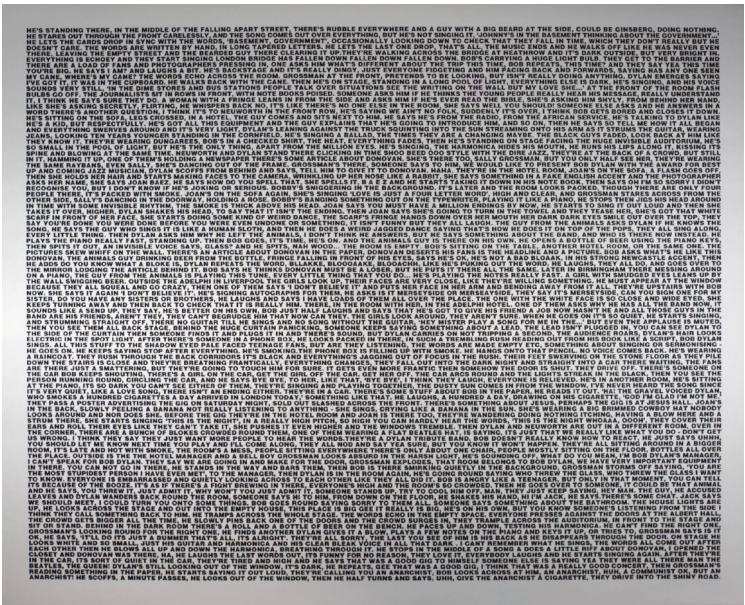
⁴ Ahmed, 2017

Banner, Fiona

Ofte tenker jeg på våre egne opplevelser. Vi blir alltid tildelt perspektiver, opplevelser, erfaringer, utifra hvor vi kommer fra. Vi har ikke noe valg, vi skaper ut ifra de minnene og opplevelsene vi har. Men jeg tenker derfor på fiksjon som et frihetsrom. Her har vi muligheten til å se en annen vei, tenke i en annen retning, drømme oss vekk til noe annet. Jeg fant et verk av Fiona Banner, *Don't Look Back*, kun bestående av tekst, på tre store paneler i en kraftig svart tekst, i kapitaler. Verket er basert på D.A Pennebakers rockefilm *Don't Look Back*, 1967, om Bob Dylans første britiske turné i 1965.

Banner bestemte seg for å gjenskape filmen utifra sitt eget mine. Fra minnet, skrev hun ut tre ulike narrativer, og plasserte de tre versjonene på hvert sitt panel. Panelene ser identiske ut fra første øyekast, men i realiteten inneholder de hver sin vinkling. Hun presenterer verket på en måte som får oss til å se ulike narrativer, fra den samme filmen. Tre synsvinkler. Vi som leser får inntrykk at dette er hendelser som Banner selv har opplevd.

Det er noe med utformingen på verkene. De fraskriver seg historiefortellingen, selv om det er dette de prøver på samtidig. Vi får inntrykk av at vi kommer inn i minnene, altså, umuligheten av å lese fortellingen på en lineær måte imiterer minner. Vi blir møtt med elementer i fortellingen som til tider blir utelatt, mens andre tilfeldige detaljer skiller seg ut. Før formen på en hendelse kan forstås – har et blink, et linjeskift eller en annen faktor forstyrret og brutt den visuelle opplevelsen, og sendt blikket bort et annet sted. Typografien har bestemt blitt utført, fjerner seg fra leseopplevelsen, gjør det vanskelig for leseren å motta teksten.

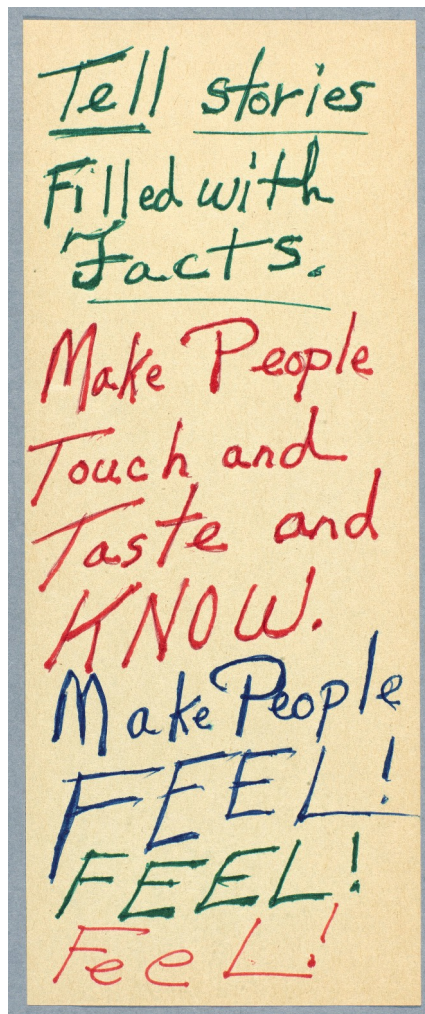
Everybody knows deep down that life is as much about the things that do not happen as the things that do and that's not something that ought to be glossed over or denied because without frustration there would hardly be any need to daydream. And daydreams return me to my original sense of things and I luxuriate in these fervid primary visions until I am entirely my unalloyed self again. So even though it sometimes feels as if one could just about die from disappointment I must concede that in fact in a rather perverse way it is precisely those things I did not get that are keeping me alive. ⁵

Bibliotek

Jeg går inn i mitt eget bibliotek, jeg ser over hva jeg har, jeg finner nye gjennom e-post utvekslinger, jeg finner dem på gaten, jeg drar til biblioteket for å finne nye, jeg oppdager dem på internett. Jeg tenker på meg selv i relasjon til bøkene. Hvem er jeg i møte med boken? Jeg tror vi alle går å bærer på våre egne biblioteker. Tankene våre, som er fulle med informasjon vi har trukket opp fra utvekslinger og lesninger.

Butler, Octavia E.

Kommer over hva Octavia E. Butler skrev til seg selv. Notislapper, for å huske hvor man skal hen, hva man vil uttrykke og si. Motivasjonsnotater, jeg skal opp og frem! Jeg skal føle alt!

Gjennom en utstilling på Munch-museet i februar fant jeg en bok av Leonora Carrington i butikken. Skremmende, fremmede, innpå og nære. Det var når jeg skrev mitt første skuespill om familiehistorie, om hvem som har rett til å fortelle en historie, at hun fanget meg. Det er noe med å fortelle på en måte som både er virkelig og fra en annen verden, som gjør det spennende. Frykten for å fortelle noe, som er personlig, gjorde at jeg følte meg låst i oppgaven. Men i realiteten, tror jeg at det jeg trengte var å få det ut, på papiret, på scenen og å få sett nettopp det jeg bar på – utenfor kroppen. Leonora viste meg man kan fortelle noe, og legge vekk noe annet. Halvsannheter.

However, I must go on with my story in order to come out of my anguish. My ancestors, malevolent and smug, are trying to frighten me.⁶

⁶ Carrington, 2017

Eg var berre ein liten svart katt, og verda glodde mistruisk på meg og hysja, hysja, hysja på meg. ⁷

Leser Lausgjengar, oversatt fra japansk til norsk. Det er Hayashis debutverk. Boken kan leses som en hard kommentar til den klassiske japanske dagboktradisjonen. ⁸ Det er upolert og rett frem. Det er humor, poesi. Ved å gi seg ut for å være en dagbok, går hun i dialog med en lang litterær praksis med å la litteraturen spille på erfaring og virkelighet. En har i Japan alltid hatt en viss skeptisk mot fiksjonen. Dagboka, med sin binding til forfatteren sitt liv, har vært viktig helt fra de lyriske dagbøkene.

Boken blir fortalt fra en kvinnes liv, hvor hun vandrer hit og dit i Japan på 1920-tallet. Hun leter etter jobb – de holder aldri. Hun er alltid tom for penger – og alt oppleves som vondt. Det skal hun ha, hun gir aldri opp. Det er litteratur fra undersiden. Hun flytter til Tokyo i begynnelsen av tjuetåra, hvor hun prøver å leve av sin egen skriving. Det er kollasjer av ulike typer tekst, med hopp i tid, skifte i stil og blanding av ulike sjangere. Hun forteller, skriver ned, sitt eget liv, det er minnelitteratur. Det er å se seg selv i hovedrollen.

Jeg må skynde meg i å bli eldre, så skal jeg skrive bra ting.

Reise alene

Gjennom lesningen av boken, ser jeg meg selv, i tjuetårene midt i Tokyo, 100 år senere enn Hayashi. Roland Barthes skriver i *The Death of the Author*, at leseren, blir også en medforfatter av innholdets mening, når vi ser oss selv i verket and bidrar til dens mening gjennom en aktiv prosess av leselig fordøyelse. ⁹

Verden over skal jeg farte, proppfull av naivitet, som et barn, som et barn.

En kvinne ubrukt som en sneip

⁷ Hayashi, 2021

⁸ Hayashi, 2021

⁹ Barthes, 1997

For Maggie Nelson, når hun reflekterer over prosessen hennes med å skrive *The Argonauts*¹⁰, kommer skillet mellom memoarer og performativ skriving ned til et spørsmål om hukommelse. Minne er assosiert med sjangeren memoar, mens performativ skriving nærmer seg hukommelsen med en refleksiv følelse av ustabilitet og lek. I performativ skriving er forfatterens minne om deres levde opplevelse ett materiale blant andre. Jeg tenker på hvordan Hayashi skrev for 100 år siden, ung, lysten, fattig, sta. Jeg ser henne for meg, skrive. Hennes levde opplevelse.

Ikke er det vel et slott av sølv,
det er et sørgetempel der vanskjebnen lur.

Du ditt Fujifjell!
Du ditt Fuji!

Her står en kvinne som nekter bøye seg,
ei kvinne som peker nese av deg.

Lepper om høsten

¹⁰ Nelson, 2015

Etterskrift

ps. Postskriptum, gjerne forkortes til PS eller ps. Det betyr etterskrift.

pss. Hvis du trenger mer å si, legg til en s til. Det er alltid lov å legge til noen ekstra tekstbemerkinger.

psss. Her kunne det kanskje passet seg med et etterord.

Fragment

Her begynner boken

Og her ender

den

Her er det i mellom

OG HER ER EN OVERSKRIFT

Fotnoter

I fjor høst jobbet jeg med Ada Lovelace og fiksjon. Hun skulle bli gjenfødt som en dikter i teksten. Hun skulle ikke lenger skrive i fotnotene. Det finnes et skille mellom hoveddelene av tekster, og alle deres perifere detaljer. Indekser, overskrifter, forord, dedikasjoner, vedlegg, illustrasjoner, referanser, notater og diagrammer er ofte underordnet hoveddelen.

Et stykke forfatterskap er sin egen hovedstrømning. All teksten rundt forfatterens tekst, som kan ha blitt – og ofte er – compilert av anonyme redaktører, sekretærer og kopister, og som godt kan gi avgjørende støtte for en tekst som de også kobler til andre kilder, ressurser og ledere, blir de satt på sidelinjen. Sadie Plant skriver i *Zeros + Ones* om nettopp dette, og fortsetter med å nevne Ada. Menabrea's memoarer var den ledende artikkelen; Adas arbeid var bare en samling av støttende bærebjelker, sekundære kommentarer og materiale ment å støtte forfatteren.¹¹

¹¹ Plant, 1997

Bacheloroppgaven min handlet om samling, skriving og publisering. Jeg trådde ut i nytt vann, usikker, men også sikker; her har jeg funnet noe. Å jobbe med å samle historier, å skrive dem om til fiksjon, *omskrevet gjennom lesning*¹². Samling, for Ursula Le Guin, det metodiske, dype arbeidet som kommer fra å "se seg om, i stedet for å se fremover», ikke en maskulin, tekno-utopisk prosess med forstyrrelser eller å bevege seg raskt og bryte ting, å samle i stedet for å jakte.¹³

Flukten fra oppvasken blir en samling av historiene, holdt sammen i form av en bok. Boken blir en beholder; et sted for å samles. Kanskje det å samle historier er radikalt fordi det nekter å gi samleren all æren. Samler-samlingsdynamikken er bevisst ødelagt. Personen som setter det sammen, er bare en av mange deler.¹⁴ Dette er også grunnen til at jeg ønsket at boken ikke skulle kun ha mitt navn, men alle våre tre navn. Jeg som samler av historiene, er bare en del av det store bildet.¹⁵

¹² Chateaux og Larsson, 2014

¹³ K. Le Guin, 2018

¹⁴ Sue, 2021

¹⁵ Kristensen, 2020

Ha-ha

Ikke glem utsikten fra herregården,
muren bygger ikke seg selv.

Tenker på bokstavene som små skuespillere på skjermen min. De utspiller en plikt om å stå der, å fortelle det som er skrevet. Boken er en scenene, bokstavene som skuespillere. Jeg spør meg selv som en regissør spør seg selv: hvilke skuespille kan være passende for rollen? Vi må se på innholdet vårt og spørre oss selv, hvilken skrifttype kan være riktig for budskapet? Nå ser jeg dem – våre typografiske elementer står i koreografert form, klare til å fremføre for leseren. Det er når leserens øye treffer siden, at skuespillet starter. Typografien skaper en reise for innholdets narrativ, vi følger dem, de gir fra seg en visuell stemme til innholdets budskap. Det er skriftlig narrativ, til designet narrativ, til performativt narrativ. Boken er med på å ta oss med til andre steder. Typografi blir et narrativt verktøy, som skaper komplekse, indre verdener som vi opplever, som vi leser i.

Iscenesette

À iscenesette design, et liv, en tekst; det er det samme.

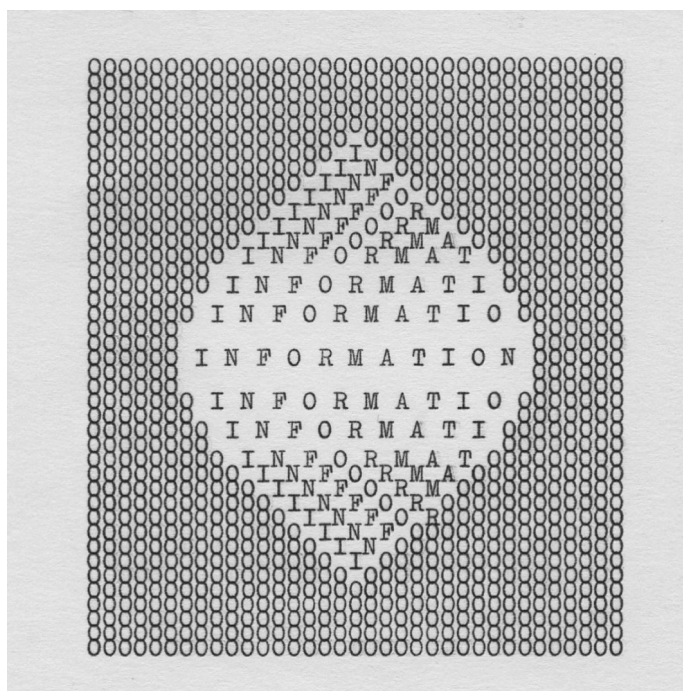
Juninatten

*juninatten findes, juninatten findes,
himlen omsider som løftet til himmelske
højder og samtidig sænket så ømt som når
drømme kan ses før de drømmes; et rum som
besvimed, som mættet med hvidhed, en timeløs
kimen af dug og insekter, og ingen i
denne flyvende sommer, ingen begriber at
efteråret findes, eftersmagen og eftertanken
findes, kun disse rastløse ultralydes
svimlende rekker findes og flaggermusens
jadeøre vendt mod den tikkende dis; ¹⁶*

¹⁶ Christensen, 2020

Konkret poesi

Bildebeskrivelse: Et konkret dikt av Ruth Wolf-Rehfeldt satt sammen av bokstaven 'O' organisert i en stram firkant med en hvit kant. Ordet "Information" skrives med forskjellig mellomrom inne i en markisform i midten av firkanten.

Levy, Deborah

Deborah Levy har skrevet en memoar triologi, og i den siste av dem, *Real Estate*, skriver hun om å konseptet– og ønske om– et hus. Hun skriver om å søke etter et hus hun kunne bo og jobbe og skape seg en verden i sin egen rytme – men selv i hennes egen fantasi, var dette huset uskarp, udefinert, uekte, urealistisk, eller manglet realisme. «Unreal estate»: drømmehuset hun designer og redesigner gjennom hele boken. Det har en eggformet peis, et granatepletre og lysegrønne vinduslemmer. Det blir en kollisjon mellom fantasier og det virkelige liv, eller kanskje en syntese av de to. ¹⁷ Mona Høvring skriver i *Mødrenes bok*, at du må gjerne ønske deg ditt eget rom, et sted å skrive, men om du har andre som ser deg, i skrijvingens kaos, blir du nødt til å iscenesette et liv, du later som du har alt på plass. ¹⁸ Du må gjerne ønske deg hva du vil: et rom, et hus, eller slott. Livet skriver ikke seg selv.

Løgner

Noen ganger må vi legge til en løgn, eller spare på en sannhet.

Løveid, Cecilie

I løpet av våren, leste jeg Cecilie Løveids dikt og teaterstykker. Og passende nok, var nettopp samtaleboken om hennes liv, publisert i januar. Det var spennende å lese hvordan hun selv var kunstinteressert, men i tillegg brukte billedkunsten som en unnskyldning for å smugle inn biografisk stoff på, uten at det ble lest som en-til-en som hennes livsfortelling.¹⁹ En selvbiografisk unnskyldning.

¹⁷ Levy, 2021

¹⁸ Aasprong, 2019

¹⁹ Mollerin, 2022

I løpet av juli 1971 tok Bernadette Mayer en filmrull hver dag, noe som resulterte i 1116 fotografier vist i et rutenett. Hvordan er det vi velger hva vi legger merke til og igjen hva vi husker? Hvis *Memory* er en samling av råmaterialet til Mayers bevissthet og erfaring, er spørsmålet hun etterlater leserne sine: hvordan skaper vi mening fra hukommelsen?

I had two lovers and wasn't ashamed. ²⁰

Nå, nesten, nærme

Månen midt der oppe

Gjennomsiktig

Fuglene

Som stjernene

**Jeg skriver, mens jeg går, her er jeg, tilstede i verden.*

Simone Weil definerer i *Om lesning* fra 1941 lesninger som et umiddelbart svar på begivenheter. Lesninger er dermed både vurdering og sansing. Om opptredenene skriver hun: «Jeg besitter en bestemt makt over universet, som tillater meg å endre opptredener, men indirekte, gjennom arbeid og ikke bare gjennom et enkelt ønske» Arbeidet er arbeidet med språket, med å endre opptredens betydning. Derfor mener hun at «all handling består grunnleggende i å endre det, som mennesker leser»²¹ Og alt vi har er ordene.

Oversettelse 1

Gjenutgivelsen av Inger Schjøtt sin bok *Gyldene sandaler* på dansk, har blitt designet som en todelt bok; *De gyldende sandaler*, i ny utgave og *Een lang nat* av Dorte Limkilde som skriver om Inger Schjøtt sitt forfatterskap og *De gyllende sandaler*. Limkilde jobber også som oversetter, illustratør og grafisk designer.

Een lang nat er en slags litteraturstudie – et ledsagerverk som både situerer *De gyldne sandaler* og går i dialog med Schjøtts visjonære praksis – gjennom blant annet drømmetekster, omskrivninger og billedmateriale. Å jobbe som designer, med mange sprikninger, utforskelse, er noe jeg ser meg selv innenfor. Det trenger ikke å være klare rammer for hva design innebærer i praksis, det er lov til utprøvelser, det er lov å sprike ut i alle retninger.

Inger Schjøtt var selv forfatter, forlegger og maler. Hun skrev *De gyldene sandaler* etter hun på en enkel natt drømte om et helt liv – nesten fra vugge til grav. Romanen foregår i Egypt ca 1300 år f.kr. Vi følger Merit-aton, den eldste datteren av farao Achnaton, fra fireårsalderen til hun i tjuårene reiser til soltempelet i On. Her deltar hun i tempel- og pyramideinnvielser, hvor man ved den syvende og siste innvielsen skaffer seg de gyldne sandaler som sin eneste eiendom.

²¹ Weil, 1941/2020

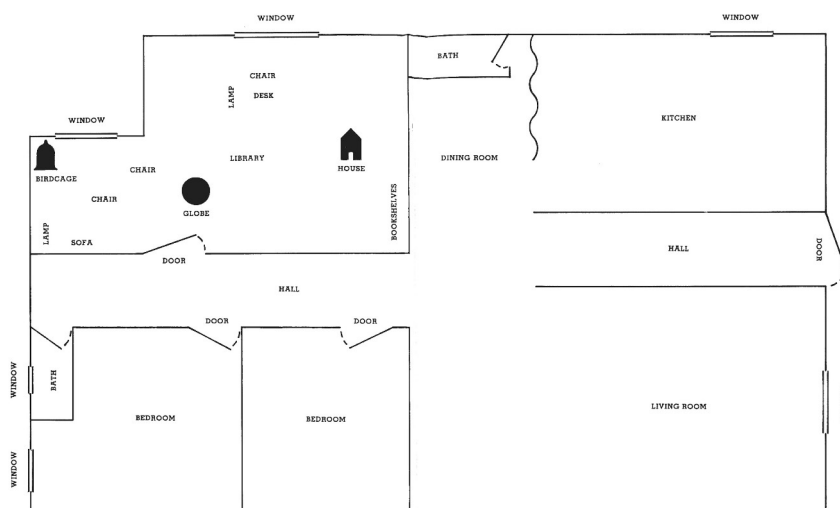
Papir

Leseren ser ut til å bli en med disse tekstureerte ordene med overflate

Questions

I løpet av studie har jeg stilt mange spørsmål til meg selv og egen praksis. Viktigheten av å reflektere over eget arbeid, har stor betydning for meg. Men jeg tror også det er det vanskeligste, nettopp det å sette seg selv inn i en kontekst av verden. Hvem er mottakeren av det jeg skaper? I hvilken grad er det mottakelig for andre rundt meg? En kreativ praksis handler først og fremst om å uttrykke noe du sitter inne med, noe som gnager, noe som vil ut. Jeg vil gjerne sette spor. Jeg vil gjerne dele. Jeg vil gjerne bare fortsette å skape, i ro og fred.

Hva har litteraturen i byen å gjøre? Spør Paal-Helge Haugen i «Litteraturen, byen – og toleransen?». Det litteraturen kan, og det litteraturen gjør, er å undersøke byen som menneskelig topografi, som et sted for drømmer og begjær og forhåpninger, for emansipasjon og nyskapning, men også for undertrykking, kontroll og nedbrytning, som utopi og dystopi, av og til uløselige sammensvorne.²² Byen er der litteraturen kan oppstå, hjembyen, nye byer, byer vi savner, byer vi trenger. Vi trekker oss litt fortettende sammen, fra byen, og videre til huset, som arkitekt og forfatter Madeleine Gins jobbet med – hun jobbet med hus som en måte å unngå døden, prosjektet var kalt Reversible Destiny project. Gins energiske utforskning av måten ord betyr i en gitt kulturell kontekst og øyeblikk er selvfølgelig nært knyttet til hennes arkitektoniske praksis. Thomas Bebee skriver: Genre is also a site of ... noise, the cusp between different use-values of texts and between discursive entity and not-entity²³ I forordet til boken *The Saddest Thing Is That I Had To Use Words: A Madeleine Gins reader*, skriver Lucy Ives at poesi handler selvfølgelig om å skrive, men det er ikke nødvendigvis det; det er også bilde, performance, bevegelse, musikk, sosialt liv, sladder, møbler, mat, husly, dans, forskning, e-post, plagg.²⁴ Hun tenker at poesien lider i å bli begrenset: den kan godt trenge hele rommet til en roman, hvis ikke hele rommet til et faktisk rom.

²² Haugen, Holljen Thon, 2010

²³ Beebee, 1994

²⁴ Ives, 2021

Spytter

Reiser seg

I morgen formiddag

på denne tiden

er jeg i Japan

Tar mannen i ankelen og sleper han med Kofferten

«Du trenger ikke være redd

for å hoppe ned til meg

mamma

Fra flyet

Jeg skal holde deg i bakbeina»

Videre ut

Trenger ikke mannfolk

Jeg dekker mine

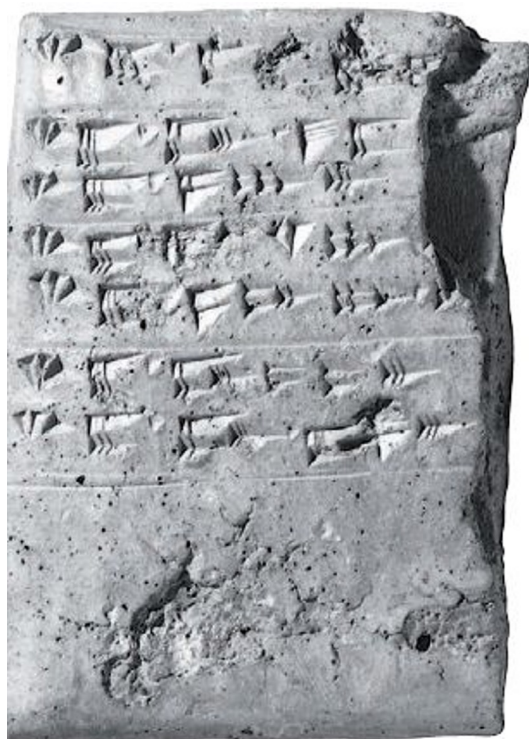
små behov

selv

*Ut*²⁵

Script

Rash Sharma script, for myter og legender

alle feilgrepene

jeg har begått

i kropp

i ord

i tanke

fra gammelt av og til i dag

strømmer ut fra

min grådighet

min vrede

min dumhet

herved sverger jeg:

resolutt

skal jeg skjære dem ut av hjertet

én for én

og angre²⁶

Tenk på dette som illustrasjon, sier Gertrud Stein, om sine tekstlige portretter, av kunstnere og kreative mennesker hun omgikk seg med. Et portrett er ment å være som en person, lik på en eller annen måte. Stein laget usannsynlige historier, skrev ikke sannsynlige historier, sirklet rundt og rundt emnet sitt – som alltid handlet om å skrive – og gjentok og gjentok. ²⁷

²⁷ Stein, 2022

Det er mange ord man kan bruke for å definere det å jobbe med «jeg-et», altså det å lage verk relatert til det personlige. Det finnes autofiksjon (utydelig skille mellom det intime og fiksjonaliseringen av det), autobiografi (selvbiografi, utøveren skriver om seg selv) eller nå i senere tid, også begrepet autoteori, som peker på arbeidsmåter som integrerer det personlige og det konseptuelle, det teoretiske og det selvbiografiske, det kreative og det kritiske, på måter som er tilpasset det tverrfaglige. Begrepet autoteori dukket opp for å beskrive litteratur, forfatterskap og kritikk som integrerer selvbiografi med teori og filosofi på måter som er direkte og selvbevisste.²⁸

Det å skape innenfor rammene til virkeligheten, å designet fra «jeg-et», kan fort være vanskelig å sette ord på. I en prøvelse i å forstå min egen praksis, har jeg lett etter begreper som enklere kan forklare hva slags landskap jeg arbeider innenfor. Mitt første møte med autofiksjon var Tove Ditlevsens *København trilogi*²⁹, hvor hun beskriver i tre bøker om hvordan hun fant veien til skrivning, hennes oppvekst under krigen, arbeidet, de tre skilsmisene og hennes rusmisbruk. Det er selvbiografisk, ja, men hun lager selv et utvalg, forstørrer noe, lar noe bli glemt, skriver noe om. Det å arbeide innenfor fiksjonen på denne måten, var på den tiden, nytt for meg.

Eksperimentering er et av hovedprinsippene i autoteori som et estetisk modus, hvor det er et aktivt og pågående forsøk å se seg selv bli skapt for å forstå seg selv og sitt eget liv i forhold til andre.³⁰ Jeg tror jeg er på vei til å bevege meg mer i retning av en praksis innenfor autoteori, hvor jeg prøver å bli bevisst på min egen plass og det jeg skaper i verden, hvordan det relaterer seg utover.

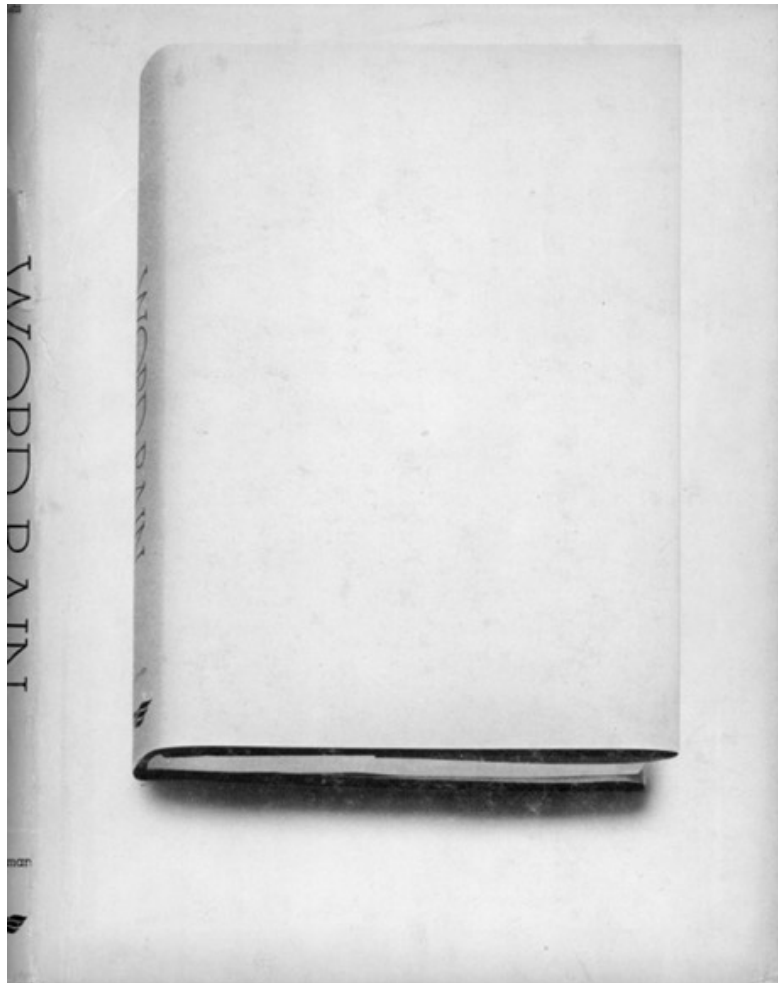
Hvis vi ser på grafisk design innenfor disse begrepene, kan vi fort komme til å se koblinger, i alle retninger. Å jobbe med fargevalg, kan komme fra det personlige: det kan være å velge dine yndlingsfarger, det kan være å relatere dem opp mot naturen der du vokste opp, eller steder du har reist. Bokdesign, men kanskje nærmere, artist's books og kunstnerbøker, er også et frirom for fiksjonen og for jeg-et, hvor designeres også kan være eller er, forfatteren. Her kan designeren bevege seg ut i det personlige, ofte, eller skape seg nye narrativer og fiksjoner.

²⁸ Fournier, 2021

²⁹ Ditlevsen, 2019

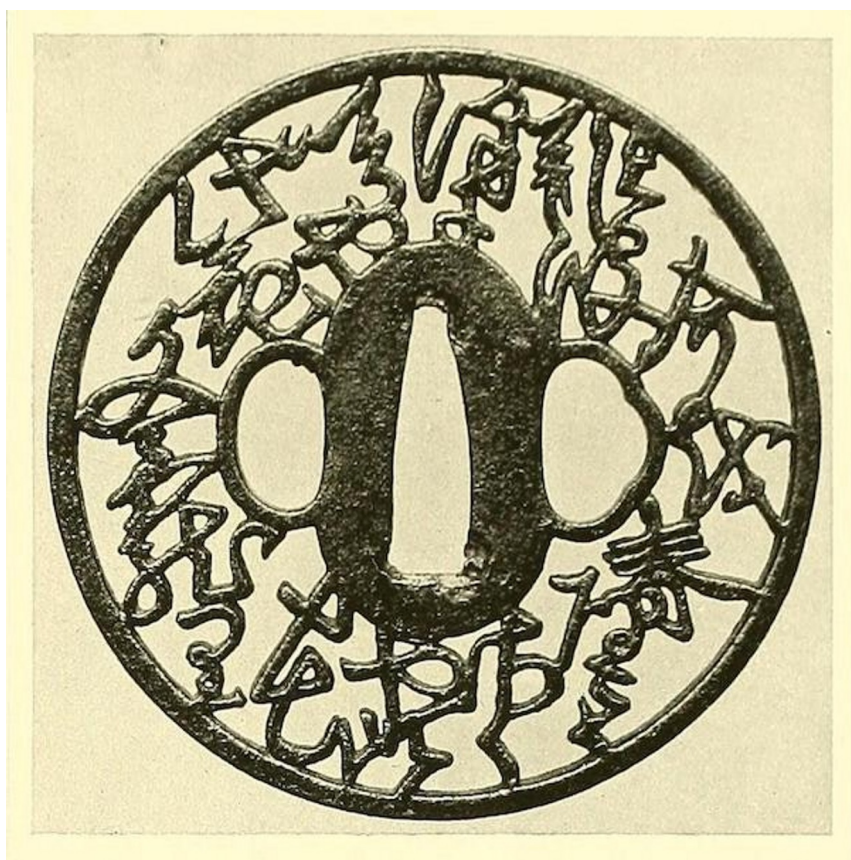
³⁰ Fournier, 2021

WORD RAIN (or A Discursive Introduction to the Intimate Philosophical Investigations of G,R,E,T,A, G,A,R,B,O, It Says) av Madeleine Gins. Omslaget av boken, er et bilde av boken. Leseren blir invitert inn, som en skaper, noe mer enn en leser. Det er ikke noe tvil i å si at det abstrakte også kan være personlig.

Tsuba

Skrift oppstår i alle former.

Tokyo

I Tokyo jobbet jeg med et prosjekt om hva man mister, eller reiser vekk fra i løpet av livet. Jeg prøvde å gå tilbake til de tidligste tankene mine, det første jeg husker av å miste noe. Det første som slo meg var melketennene mine. Små tenner i melkeglass. Personlige objekter, kroppslig og ikke lenger en del av kroppen. Nå starter forråtnelsen.

Samtidig som jeg gikk rundt å jobbet med tenner og minner, startet jeg å snakke med en annen utvekslingsstudent jeg var blitt kjent med.

Hun jobbet med en performance om rutiner, det hverdagslige. Om å fjerne seg selv fra kroppen, om å føle seg fremmed i seg selv. Vi ender opp med å gjøre performance sammen.

Forestillingen foregår i en dusj laget av syntetisk, lett gjennomsiktig grå tekstil hvor hele konstruksjonen henger i taket. Sterile metallkrakker, hvite håndklær, kopper, tannkrem og tannbørster er nøyaktig plassert. Et kollektivt renseritual finner sted som handler om kampen mot tvangstanker. Vi *begynner å rense oss selv med en tannbørste og litt tannkrem*. Det handler om å se og ikke se, om å delta og ikke å delta.

Uavbrutt

Jeg prøver å la en tanke stå i fred. Uavbrutt, så jeg kan tenke den ut i fulle setninger.

Verden suser forbi meg, jeg hiver ofte etter pusten. Tankene blir flere, uavbrutt, uavbrutt.

Programmene krasjer foran øyene mine, hva var det jeg jobbet på?

Tenker på hvem som har tilgang til «jeg-et». Tenker på hvem som har rett til å fortelle en historie. Mens jeg skriver denne oppgaven har jeg e-post utvekslinger med en venninne. Hun skriver at alle har rett til å fortelle, siden alle lever egne liv, med at det i praksis er vanskelig, ettersom makthaverere kontrollerer narrativet, og narrativet former det kollektive, det kollektive former makthavere, spiral spiral. I praksis blir det en begrenset plass. Hvordan lager man plass til å høre på en fortelling man vanligvis ikke vil høre på, når man ser den fortellingen side om side med andre fortellinger som får lov til å ta plass?³¹

Vi snakker om Pippa Bacca, performance i en verden som ikke ønsker å høre.

Pippa Baccas skjebne; vi tenker på brudekjolen, om veiene hun skulle dratt. Noen tok fra henne fortellerstemmen.

Hvem sin historie er dette, og hvems performance? Vi kan skrive og fremføre historiene om våre liv, men rollene våre er også skrevet for oss, og har allerede blitt utført av andre kvinner, erfaringer vi kanskje gjenkjenner som våre egne.

³¹ Thea, e-post utvekslinger

Andrew Lang skrev i 1881 boken *The Library*. Hvor han så skriver «Women the natural foes of books». De ble klassifisert med de andre fiendene av bøker; fukt, støv, smuss, bokormer, uforsiktige lesere, låntakere, boktyver, bokdemoner, etc.³²

³² Fanni, 2020

Xerox

Printer på dårlig papir, håper ordene kommer til syne. Håper fargene strekker til.
Tilgjengelig. Rett her foran meg.

Yokohama

I sommer besøkte jeg hjembyen til min nye venninne. Yokohama, Japan.

Jeg reiste dit uten egentlig å tenke særlig over byen, tenkte på den som en forlengelse av Tokyo, som kun fortsatte og fortsatte å strekke seg endeløs forbi hus og fjelltopper, med grønne sletter, bruer som går lavt over elva.

Yokohama skulle treffe hjertet mitt med en absolutt kraft av hjemlengsel. Hvordan kunne et sted, så langt borte vise seg å ha noe til felles med min hjemby?

Byen ser havet, en større versjon av den elva jeg er vandt med fra hjemme. Båter som kommer med varelevering, inn og ut fra havnen. Det var som hjemme. Lukten, det store murbygget ved havna. I samme fliser? Røde murfliser, The Red Brick House.

Det var som å bli fanget i en virkelighet, som ikke var min.

På asfalten, hadde de dekorert byen med fliser. Flisene hadde nemlig en historie. De fortalte om Yokohama, som en havneby, det var bilder av sjømenn og havfruer. Det var bilder av fabrikkene, av kvinner i tidlig 1900-talls stil. Venninnen min og jeg, gikk å så på utsmykningene. Gjennom dette kunne hun enklere forklare meg historien til sin egen by, her var vi jo fanget til å kommunisere i et språk hverken av oss har som morsmål, men gjennom flisene, fikk vi sagt mer enn vi kunne drømt om.

Ofte blir vi møtt med dager, vi ikke tenkte vi skulle huske som minneverdige. Dette var en av de dagene jeg vil huske. En historie jeg vil bære med meg, en jeg ikke vil glemme.

Mona Høvring går inn i Camilla Collets erindringsbok, *I de lange Nætter*³³ og plasserer seg selv ved å skrive seg gjennom boken, hvor hun henter ut ord, tanker og gjenkjennelser.

Det fremstår nå som en dagboklignende liten bok, hvor jeg-et er stående.

Ei natt gikk jeg til ei annen jente som ikke fikk sove, for bare hun kunne forstå. Jeg satte meg ned på sengekanten og fortalte; noe trist, noe snodig, alt jeg kom på av stort og smått. Vi elska hverandre. ³⁴

³³ Collett, 1862/1994

³⁴ Høvring, 2013

Årene/The Years av Annie Ernaux er en personlig fortelling fra perioden 1941 til 2006 fortalt gjennom minner, inntrykk fra fortid og nåtid – til og med blikk inn i fremtiden – bilder, bøker, sanger, radio, TV og flere tiår med reklame, overskrifter, kontrastert med intime konflikter og notater fra 6 tiår med dagbøker. Det er en voldsom øvelse i minnelitteratur, om å sette seg selv i kontekst av tiden man lever i, skaper i, omgås i.

Memory was transmitted not only through the stories but through the ways of walking, sitting, talking, laughing, eating, hailing someone, grabbing hold of objects. It passed body to body, over the years ...³⁵

³⁵ Ernaux, 2018

Ærlighet

Skriver på kvitteringer fra diverse butikker jeg oppsøker. 7Eleven går igjen, jeg handler midt på natten, spiser Mochi iskrem.

Kvitteringene utvikler seg for meg. Jeg unngår språket, jeg kan ikke lese dem. De står fremmed for meg. De unnviker meg. De er ikke ærlige.

I retur, begynner jeg å skrive på dem. Skriver Jeg kan vise deg hele byen på en time. Løgn.

Tegner hjerteformer. Setter et bilde av et hotell i bakgrunn. Lager kollasjer av språklige bilder.

Jeg har gått rundt å tenkt på å skrive. Rettere sagt, skrijving som en del av min praksis som designer. Det føles som en tanke har vokst, litt og litt. Lenge har jeg prøvd å gå vekk fra tanken, la den bo et sted i kroppen jeg ikke gjenkjenner eller hvor jeg treffer den. Men i møte med å skrive denne teksten, har jeg blitt nødt til å ta den i hånden og bli enig om et eller annet for å lede oss en vei. Det skal nok bli klart for meg, hva denne teksten er, om litt. Jeg tenker i skrivende stund, at teksten er en øvelse, i å si det man ønsker å si, jeg går rundt i sirkler, prøver å peke det ut. Jeg øver meg, på lesning, på tegning, på å sette tekst, på skrijving. Alle deler av meg, som kommer sammen, og blir én.

A river / Bs /
slott & / C
bygger det /
opp igjen i Ari
/ zona.³⁶

³⁶ Forrest-Thomson, 2015

Litteraturliste

- Aasprong, M. (2019). *Obligo: om form og innhold*. House of foundation.
- Ahmed, S. (2017). *Living a Feminist life*. Duke University Press.
- Bennet, CL. (2015). *Pond*. Fitzcarraldo Editions.
- Barthes, R. (1993). «*The death of the author*», publisert i «*Image music text*». Harpercollins Publishers.
- Beebee, T. (1994). *The Ideology of Genre*. Penn State Press.
- Chateaux, Larsson, K. (2014). *Omskriven genom läsning*. Audiatur.
- Carrington, L. (2017). *Down Below*. NYRB Classics.
- Christensen, I. (2020). *Alfabet*. Gyldendal Dansk Forlag.
- Collett, C. (1862/1994). *I de lange Nætter*. Gyldendal.
- Ditlevsen, Tove. (2019). *Københavntrilogien: Barndom, Ungdom, Gift*. Penguin classics.
- Drucker, J. (2022). *Inventing the Alphabet*. University of Chicago Press.
- Ernaux, A. (2018). *The Years*. Fitzcarraldo Editions.
- Fanni, M, Flodmark M, Kaaman, S (Red.). (2020). *Natural Enemies of Books: A Messy History of Women in Printing and Typography*. Occasional Press.
- Fournier, L. (2021). *Autotheory as feminist practice in art, writing and criticism*. The MIT Press.
- Forrest-Thomson, V. (2015). *Språkkspill*. Kolon forlag.
- Hayashi, F. (2021). *Lausgjengar*. Skald forlag.
- Høvring, M. (2013). *Camillas lange netter*. Forlaget Oktober.
- Holljen Thon, J. (2010). «*Litteraturen, byen - og toleransen?*» Hentet fra *Hvem eier byen - plan, tekst og historie*. Novus.
- Ives, L. (2021). *The saddest thing is that I had to use words: A Madeleine Gins reader*. Siglio Press.
- Løveid, C. (1994). *Måkespisere; Vinteren revner*. Gyldendal.
- Itó, H. (2016). *Ete, pule, drite, føde, drepe, blø*. H/O/I/F
- Kristensen, J. (2020). *Flukten fra oppvasken: en tredelt samtale. Om samling, skrivning og publisering* [Bachelor, Kunsthøgskolen i Oslo].
- K. Le Guin, U. (2018). *Bæreposeteorien om fiktion*. Bestarium
- Levy, D. (2021). *Real Estate*. Hamish Hamilton.
- Laupichier, L, Brinkgerd, S (Red.). (2022) *New Aeshetic 3*. Sorry Press.
- Mueller, C. (2022). *Walking through clear water in a pool painted black*. Canongate books.
- Moi, J. (2022, 21. juni). *Vinduets store leseguide 2022*. Vinduet. <https://www.vinduet.no/journalistikk/vinduets-store-leseguide-2022-sommerlektyre-enquete/>
- Nelson, M. (2015). *The Argonauts*. Graywolf Press.
- Plant, S. (1997). *Zeros + Ones. Digital Women and the new Technoculture*. Fourth Estate.
- Sue, M. (2021, feb). *On gathering*. <https://issue1.shiftspace.pub/on-gathering-mindy-seu>.
- Schjerven Mollerin, K. (2022). *Kamerat livet - en samtale med Cecilie Løveid*. Kolon forlag.
- Stein, G. (2022). *Dix Portraits*. David Zwirner Books
- Weil, S. (2020). *Om læsning*. Aleatorik forlag.